

RESUM DE JURISPRUDÈNCIA

TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

PLE

1. Sentència del Tribunal Constitucional de novembre de 2023. Recurs d'inconstitucionalitat en relació amb la **creació del recurs de cassació pel Reial decret llei 8/2021 contra les interlocutòries d'autorització o ratificació de mesures adoptades durant la pandèmia de la COVID-19.**

El TC, per unanimitat, desestima el recurs d'inconstitucionalitat interposat per més de 50 diputats del grup Popular del Congrés dels Diputats contra l'RDL 8/2021, de 4 de maig, pel qual s'adopten mesures urgents en l'ordre sanitari, social i jurisdiccional a aplicar després de la finalització de l'estat d'alarma aprovada per l'RD 926/2020, de 25 d'octubre, pel qual es declara l'estat d'alarma per contenir la propagació de les infeccions causades pel SAR -CoV-2.

Els preceptes impugnats van crear un nou recurs de cassació davant la Sala Contenciosa Administrativa del TS contra les interlocutòries judicials dictades pels TSJ o per l'Audiència Nacional relacionades amb l'autorització o ratificació judicial de les mesures adoptades per les autoritats sanitàries que suposin limitacions o restriccions de drets fonamentals, quan els seus destinataris no estiguin identificats individualment.

La sentència desestima íntegrament el recurs d'inconstitucionalitat per les raons següents:

- A) En relació amb la utilització del RDL, considera que concorre el títol habilitant d'"extraordinària i urgent necessitat "perquè el Govern ha aportat una justificació per a l'adopció de la mesura recorreguda i, a més, existeix una clara connexió entre l'adopció de la mesura recorreguda i la situació d'urgència definida, que no era altra que la paralització o, almenys, la contenció d'una pandèmia mundial provocada per la COVID-19, i declarada com a tal per l'OMS.

Així, diu la sentència, el Govern va optar per aquesta reforma processal com una de les mesures a adoptar davant el nou escenari que provocava la fi de l'estat d'alarma i la pervivència d'una complicada situació com a conseqüència de la persistència de la pandèmia de la COVID-19 i, amb aquesta finalitat, atribueix al

Tribunal Suprem la competència, en via de recurs de cassació, per unificar la resposta judicial en l'autorització i ratificació de les mesures adoptades per les autoritats sanitàries que suposaven restriccions o limitacions de drets i llibertats fonamentals.

- B) També desestima l'al·legació relativa a la vulneració dels límits del decret llei, doncs considera que no afecta el dret a la tutela judicial efectiva, ja que la norma estableix un recurs concret i no suposa una regulació general del dret.
- C) Tampoc afecta l'ordenació d'institucions bàsiques de l'Estat ja que la norma impugnada no es refereix a elements estructurals ni essencials del procés judicial, ni regula un element essencial del poder judicial com a institució bàsica de l'Estat.

No obstant això, la sentència conclou fent una apel·lació al legislador sobre la conveniència de realitzar una reforma legislativa en aquesta matèria, ja que en aquest concret recurs de cassació manca de supòsit al qual aplicar-se ja que no existeixen resolucions judicials que puguin ser susceptibles d'aquesta modalitat de recurs i que formalment segueix subsistint en l'ordenament judicial i més tenint en compte que la STC 70/2022, de 22 de juny, va declarar inconstitucionals i nuls de ple dret els preceptes de la LRJCA que atribuïen a les sales contencioses administratives dels TSJ i de l'Audiència Nacional la competència per autoritzar o ratificar mesures sanitàries urgents, que limiten o restringeixen drets i llibertats fonamentals.

2. Sentència del Ple del Tribunal Constitucional de novembre de 2023. **Recurs d'empara.**

El TC, per unanimitat, estima el recurs d'empara interposat per dos senadors del grup Popular del Senat contra la decisió de la presidenta del Senat que va anul·lar una votació del Ple d'aquesta cambra en relació amb una esmena parlamentària.

En la sentència es considera que la facultat atribuïda a la presidenta del Senat en ordre a resoldre les controvèrsies o incidents que puguin produir-se pel vet pressupostari del Govern no permet declarar la nul·litat d'una votació del Ple de la Cambra. Per això, estima que la decisió impugnada va vulnerar el dret dels senadors i les senadores a l'exercici del càrrec.

3. Sentència del Ple del Tribunal Constitucional de novembre de 2023, en matèria de recursos d'inconstitucionalitat interposat per la Junta d'Andalusia i la Xunta de Galícia contra **l'impost sobre grans fortunes.**

El TC ha desestimat per majoria, en dues sentències, els recursos d'inconstitucionalitat interposats per la Junta d'Andalusia i la Xunta de Galícia contra l'impost temporal de solidaritat sobre grans fortunes.

Les raons esgrimides per desestimar tots dos recursos d'inconstitucionalitat són les mateixes que ja es van fixar en la STC 149/2023, de 7 de novembre, que va desestimar íntegrament el recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Govern de la Comunitat de Madrid, ja que considera:

- A) Que l'al·legació de *ius in officium* dels diputats/ades, per haver-se introduït l'impost de grans fortunes a través d'una esmena a la tramitació d'una proposició de llei amb un altre objecte, es desestima mitjançant l'aplicació de la doctrina constitucional segons la qual només hi ha vulneració d'aquest principi quan existeix una clara, patent i manifesta falta de connexió entre el contingut de l'esmena i la iniciativa parlamentària a la qual es presenta. Aquest no és el cas d'acte ja que l'esmena per la qual es va crear l'impost de grans fortunes va ser dins de la proposició de llei que va donar lloc a la llei 38/2022, que tenia per objecte la creació de dos gravàmens (l'energètic i el bancari).
- B) Respecte a la vulneració de l'autonomia financera, les dues sentències recorden que l'impost sobre grans fortunes és complementari de l'impost sobre el patrimoni i no afecta ni interfereix en cap de les competències autonòmiques sobre aquest tribut. Respecte al mínim exempt, les tarifes i les bonificacions aplicables en relació a l'impost sobre el patrimoni continuaran sent únicament i exclusivament les que determinin les comunitats autònomes, sense que el nou impost suposi cap modificació al respecte.
- C) En relació amb l'al·legació de la suposada retroactivitat de l'impost, la sentència afirma que l'impost sobre grans fortunes no s'aplicarà en relació amb un període impositiu, sinó només per referència a una data concreta.

Han presentat vots particulars els magistrats Ricardo Enríquez Sancho, Enrique Arnaldo Alcubilla, Concepcion Espejel Jorquera i César Tolosa Tribiño, en considerar que l'article 3 de la llei 38/2022, de 27 de desembre, que crea l'impost sobre grans fortunes, hauria d'haver estat declarat inconstitucional i nul, per vulnerar l'autonomia financera i política de les comunitats autònomes, perquè en haver-se introduït mitjançant una esmena suposa un clar menyspreu al principi democràtic, als drets de representació política de les minories i al principi de legalitat tributària.

TRIBUNAL SUPREM

SALA CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA

1. [Sentència 1275/2023](#), de 17 d'octubre, de la Secció 3a de la Sala Tercera, Contenciosa Administrativa, del Tribunal Suprem, en recurs d'interès cassacional en relació amb l'enriquiment injust de l'Administració en matèria de **contractació**.

El TS desestima el recurs d'interès cassacional contra la sentència del TSJC que va reconèixer el dret del contractista al pagament de les factures presentades per prestació de serveis professionals a l'Ajuntament de Barcelona.

El TS aplica la teoria d'enriquiment injust per al pagament de factures per serveis en cas de contractació irregular, com la verbal (va ser la utilitzada en aquest cas).

En aquest sentit, confirma la necessitat de complir amb els requisits establerts per la jurisdicció civil i assumits per la jurisdicció contenciosa administrativa que exigeix l'enriquiment de la part contractant lligat causalment a l'empobriment de l'altra part, l'absència de causa justificada per a aquest enriquiment i la manca de voluntat maliciosa. Principalment, si es té en compte que en aquest cas es va presentar un escrit de reconeixement de deute signat per l'anterior alcalde i que l'Ajuntament no va utilitzar les vies legals de la nul·litat o de l'anul·labilitat de què disposava.

2. [Sentència 1353/2023](#), de 30 d'octubre, de la Secció 2a de la Sala Tercera, Contenciosa Administrativa, del Tribunal Suprem, en matèria de l'**impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats**.

El TS desestima el recurs de cassació interposat pel lletrat de la Junta de Castella - La Manxa contra la sentència dictada pel TSJ de Castella - La Manxa, recaigut en un recurs contenciós administratiu relatiu a l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.

La qüestió que es planteja és la valoració dels béns realitzada per dictamen de pèrits. En aquest sentit, afirma el TS que a l'hora de la valoració del pèrit de l'Administració, de béns immobles urbans o rústics, no està prevista en l'ordenament vigent cap diferència entre aquests dos tipus de béns immobles, ambdós han de ser visitats in situ pel pèrit per poder fer la seva valoració, llevat que en l'expedient es justifiqui el contrari. És a dir, que el pèrit justifiqui en el seu dictamen que s'han emprat, com a font d'informació, les dades contingudes en una aplicació o base informàtica de caràcter tècnic, que pot ser el Sistema d'Informació Geografia de Parcel·les Agrícoles o una altra de semblant.

El TS considera que aquestes fonts d'informació informàtiques resulten insuficients, si no hi ha constància en les actuacions de la utilització d'aquestes aplicacions o bases informàtiques.

4. [Sentència 1407/2023](#), de 8 de novembre, de la Secció 5a de la Sala Tercera, Contenciosa Administrativa, del Tribunal Suprem, sobre competència en matèria d'**expropiacions**.

El TS estima el recurs d'interès cassacional interposat per l'Ajuntament de Montesa, interposat contra la sentència dictada pel TSJ de la Comunitat Valenciana, que casa i anul·la en el pronunciament que declara la inadmissió del recurs contenciós administratiu ordinari deduït per l'Ajuntament contra l'acord del Jurat Provincial d'Expropiació Forçosa de València de 9 d'abril de 2019, havent de dictar-se nova sentència que resolgui les restants pretensions exercitades per les parts en el referit recurs contenciós administratiu.

La qüestió que es planteja, i que va donar lloc a la no admissió del recurs, feia referència a qui era l'òrgan municipal competent per exercitar accions judicials en matèria d'expropiació forçosa.

El TS resol definitivament aquesta qüestió, en afirmar que és l'alcalde o l'alcaldesa l'òrgan competent per decidir l'exercici d'accions judicials en matèria d'expropiació forçosa i, en particular, quan un Ajuntament pretén impugnar un acord de preu just del jurat d'expropiació, dictat en un expedient d'expropiació forçosa per ministeri de la llei. Atès que la potestat expropiatòria no s'esmenta en el llistat de competències atribuïdes a l'Alcaldia ni al Ple en els articles 21 i 22 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, cal aplicar l'article 21.1.s de l'esmentada llei que atribueix a l'Alcaldia la competència residual.

5. [Sentència 1419/2023](#), de 13 de novembre, de la Secció 3a de la Sala Tercera, Contenciosa Administrativa, del Tribunal Suprem, en matèria **subvencions i ajuts econòmics**.

El TS estima el recurs de cassació interposat per la Generalitat de Catalunya i anul·la la sentència dictada pel TSJC en què va condemnar la Generalitat a l'abonament dels interessos de demora des de la data de la reclamació d'aquests, i desestima el recurs deduït per l'Ajuntament de Sant Celoni pel que fa a l'abonament dels interessos de demora d'una subvenció que li va concedir l'Administració autonòmica.

La qüestió que es planteja en aquest cas és la següent: la Generalitat va atorgar una subvenció a l'Ajuntament de Sant Celoni i es va demorar en l'abonament. Davant d'aquesta situació, l'esmentat Ajuntament va reclamar els interessos de demora.

Es planteja quan es produeix el còmput del termini per a la meritació dels interessos de demora en referència a l'abonament d'una subvenció o ajut econòmic.

El TS estima que el dret a l'abonament d'interessos de demora en favor del beneficiari d'una subvenció sorgeix des del mateix moment en què es produeix el reconeixement legal de l'obligació, llevat que s'hagi exercitat prèviament una acció davant la inactivitat de l'Administració, d'acord amb l'article 29 de la LRJCA, i aquesta no desplegui mitjançant actes d'execució l'obligació de subvencionar legalment imposada.

6. [Sentència 1434/2023](#), de 14 de novembre, de la Secció 4a de la Sala Tercera, Contenciosa Administrativa, del Tribunal Suprem, en matèria d'inelegibilitat sobrevinguda i pèrdua de la condició d'electa per sentència no ferma (article 6.2.b) de la LOREG).

El TS ha desestimat el recurs contenciós administratiu interposat per la senyora LB contra la resolució de la JEC de 3 de maig de 2023, que va deixar sense efecte la seva credencial com a diputada del Parlament de Catalunya.

La JEC, en sessió de 3 de maig de 2023, va declarar que en aquest cas concorria la causa d'inelegibilitat sobrevinguda de l'article 6.2.b) de la LOREG, a causa de la seva condemna penal per part del TSJC, mitjançant sentència de 29 de març de 2023.

El TS rebutja totes les al·legacions de la interessada, i conclou que com a responsable criminalment d'un delictes de prevaricació administrativa, de delictes continuats de falsedat en document oficial i com a inductora d'un delictes continuats de falsedat en document mercantil, se li van imposar unes penes que porten a l'aplicació de l'article 6.2.b) i de l'article 6.4 de la LOREG, condemna que és incompatible amb l'exercici del càrrec representatiu que ocupava.

El TS afegeix que «la raó de l'article 6.2.b) de la LOREG rau en la necessitat d'una major protecció de les institucions públiques, doncs la societat contemporània reclama que l'exercici de càrrecs públics de base representativa, no sigui desenvolupat pels qui hagin estat penalment condemnats a pena d'inhabilitació especial, independentment de l'àmbit de l'Administració pública en què hagués tingut lloc la comissió del delictes».

Així mateix, el TS afirma no tenir dubte sobre la constitucionalitat que la inelegibilitat sobrevinguda tingui per causa una sentència condemnatòria que no sigui ferma, ni tampoc sobre la proporcionalitat i legitimitat d'aquesta mesura en relació amb els requisits d'elegibilitat. Així, recorda la STC 151/1999, que literalment diu «... Pocs dubtes es poden albergar respecte de la necessitat que els gestors públics gaudeixin de la confiança i del respecte de la gent. Per a això, si és exigible una certa exemplaritat social als qui exerceixen qualsevol funció pública, amb més intensitat s'ha de fer respecte d'aquells càrrecs la funció dels quals consisteix precisament, per ser representants dels ciutadans, a actuar de manera directa en assumptes públics...».

A més, aquesta sentència fa un repàs a la jurisprudència del TS que subratlla que la LOREG preveu que les causes d'inelegibilitat ho siguin també d'incompatibilitat, i que l'eventual incompatibilitat es pot apreciar tant en el moment inicial d'accés al càrrec públic com, de forma sobrevinguda, si es donen durant l'exercici del mandat representatiu. Per això, si s'ha accedit al càrrec representatiu i durant l'exercici del càrrec s'incorre de manera sobrevinguda en una de les causes d'inelegibilitat, aquesta opera com a causa d'incompatibilitat, que comporta legalment i de forma automàtica, el cessament del càrrec públic.

El TS conclou que en aquest cas «estem, per tant, no davant la invalidesa de l'elecció, sinó davant d'un impediment per seguir exercint el càrrec electiu, després d'haver accedit a l'escó» com a conseqüència de l'aplicació de l'article 6.2.b) en relació amb l'article 6.4 de la LOREG. Afegeix que no hi ha necessitat d'intervenció del parlament autonòmic ni que el seu reglament de funcionament prevegi aquesta causa de pèrdua de la condició de diputat/da per inelegibilitat sobrevinguda, causa que pot ser apreciada d'ofici pel parlament; però davant la passivitat del mateix, pot actuar l'Administració electoral aplicant directament la LOREG, tal com afirma el TS, en la present sentència.

7. [Sentència 1456/2023](#), de 16 de novembre, de la Secció 4a de la Sala Tercera, Contenciosa Administrativa, del Tribunal Suprem, en matèria de **funció pública**.

El TS desestima el recurs de cassació interposat contra la sentència del TSJ de Cantàbria que va confirmar en apel·lació la sentència dictada pel Jutjat Contenciós Administratiu núm. 3 de Santander, confirmant la resolució administrativa denegatòria de la sol·licitud de reconeixement de grau personal 27 al recurrent.

Així, el TS afirma que perquè es computi el temps que un funcionari ha exercit en la situació administrativa de comissió de servei a l'efecte de reconeixement del grau personal és necessari i imprescindible que el funcionari passi a desenvolupar, de manera definitiva, directament i sense interrupció, la destinació exercida

provisionalment, o bé que accedeixi, també de manera definitiva i sense interrupció, a un altre lloc de nivell igual o superior.

8. [Sentència 1540/2023](#), de 22 de novembre, de la Secció 4a de la Sala Tercera, Contenciosa Administrativa, del Tribunal Suprem, en matèria de **funció pública**.

El TS desestima el recurs d'interès cassacional interposat contra la sentència del TSJ d'Andalusia, Ceuta i Melilla, que va confirmar en apel·lació la sentència dictada pel Jutjat Contenciós Administratiu número 2 de Sevilla que anul·lava la resolució que va convocar el concurs de trasllat entre el personal dels cossos i escales de gestió processal i administrativa, tramitació processal i administrativa i auxiliar judicial d'administració de justícia, i declarava que haurien de ser valorats com a mèrits no només els serveis prestats com a funcionaris de carrera, sinó també com a interins i això amb idèntica puntuació en ambdós casos.

En aquest sentit, el TS afirma que els serveis prestats com a interins no poden valorar-se de forma diferent als serveis prestats com a funcionaris de carrera, ni obviant el treball realitzat com a interins ni donant-los menys puntuació, sempre que es refereixi als mateixos llocs de treball realitzant les mateixes o similars funcions. Una valoració diferent incorreria en un tracte discriminatori prohibit expressament per la Directiva 1999/70/CE del Consell, relativa a l'Acord Marc de les CES, la UNICE i el CEEP sobre treball de durada determinada, remetent-se a la doctrina establerta per la STS 1081/ 2022, de 21 de juliol, sobre funcionaris docents.

ALTRES ÒRGANS JUDICIALS

9. Sentència del **Jutjat Penal núm. 1 de Reus** de novembre de 2023, en matèria referent a **l'habilitació de l'Administració per comparèixer com a acusació popular en un judici penal**.

El titular del Jutjat Penal de Reus (Tarragona) en un procediment penal en relació amb un delictes contra la salut pública pel tema de les anomenades "vaques boges" ha arxivat la causa, en fallar que la Generalitat de Catalunya, que era l'única part que havia formulat acusació, mancava de legitimitat activa per actuar com a acusació particular i com a acusació popular.

La sentència estima la qüestió prèvia formulada per la defensa referent a la manca de legitimitat activa de la Generalitat per actuar ni com a acusació particular ni com a acusació popular, ja que afirma:

Àrea de Presidència
Secretaria General

- A) D'una banda, que per exercir l'acusació particular és requisit indispensable demostrar que ha patit un dany concret i que resulta perjudicada.

- B) En relació amb la legitimitat per exercir l'acusació popular , la sentència reconeix, basant-se en la doctrina fixada per STS 363/2006, que l'única manera de personar-se en un procediment penal que protegeix interessos difusos que corresponen a tota la societat és a través de la figura jurídica de l'acusació popular i afegeix que en cas de ser una Administració pública requereix una habilitació legal expressa per tenir legitimitació activa.

En aquest sentit, assenyala que el que ha exigit la jurisprudència al llarg dels anys és que l'Administració autonòmica ha de tenir no només la competència, sinó també habilitació legal expressa per poder ser part i impulsar una acció penal contra algú.